

ШИИТА, ШИИИЪ ШИ ЛИТЕРАТОРЪ.

№. 34.

ЖОІ, 23. АВГЪСТ.

1851.

(Финеа дин Берріе.)

Domnitor, istoria пьстръ къвнтеле зисе къ айвъ де мърте а доі върваді карі дн секъла лор аваѣ инфлннда чеа маі mare. Mirabó, ачест оратор mare, каре пела финеа виедеі саме тóте птеріле ші ле пьсесе, ка съ ддрентезе че а стрікат адекъ, съ реставилезе регатъл, възжнд къ авторитатеа слъвеште дн зі дн зі маі мълт, десперат зисъ пе дóга де мърте: „demagogii се вор вате ка съ дмпардъ днтре сине тренделе регатълзі!“ Ачесте доъ ценісрї, карѣ дъчаѣ секъла ші попоръла лор кзм враѣ, възжндъші фапта държмать стрігаръ: аколо знде е фржнтъ авторитатеа ші потестатеа, пъ маі е соіетате, ші партиделе се ват пе стренде. Еакъ ворвеле дн часъла де мърте а дмвїлор върваді марї [ачі помениці. (Днкъвїндаре.)

(Ораторъл, але кървіа птерї дичел аї слъві, трече ла перїкъла че атерїндъ пе Франда де се ва адеце де председнте іаре ші Наполеон, ші дпвїтъ пе колеціи съї ка, днтдмплжндъсе съ вадъ ревісізнеа, съ се цїпъ стржнс де констітүдізне аша кзм есте, зївжнд:) „Съ респектъм констітүдізнеа ші съ пе днгръдім къ легалитатеа; къчї о леце фїъ ші реа е маі възпъ декжт нїчї о леце Съ фїм зпїці ші недеснърїці дн пьзіреа леціи, ші съ пе артъм къ джса дконтра а вер че амвїдізне ші респъларе.“ (Аплас стомотос. Днкеїереа шедїндеї.)

17. Ізлїѣ. Зїоа а патра а десватерїлор деспре ревісізнеа констітүдізнеї дн Парїс.

Шедїнда ачеаста фъ фóрте стомотóсъ, къчї партиделе, ші анште дреанта, пъ пьзірп ка пьпъ ачї дїсчїнаїна. Дої ораторї репъвлїканї П. Дїспра ші маі алес В. Хьго спрїжнїрп пропосїдізіне лор

дконтра ревісізнеї къ нїште аргъмїнте атжт де дпвїнгътóріе, дкжт десватерїле се рїдікаръ ла о дпълдіте драматїкъ.

Дїспра декїаръ, къ монархїа е дмпосївїлъ, къ ревісізнеа констітүдізнеї ар траде дъпъ сїне реалецера председнтелзі, шї фїїндкъ дрептзрїле леапъдъ о асетепа реалецере, де ачеаа фаче тревзїндъ а се околі ревісізнеа.

Дъпъ Дспра къвднтъ Lagochejaquelin, каре воїеште аз монархїѣ пьръ, аз репъвлїкъ; ел ледеа де адецере дела 31. Маїѣ (прїп каре вотъла зпїверсаа се респрїнѣ) о пзмеште антї-націоналъ, шї леапъдъ ревісізнеа.

Дн фїне В Хьго, каре а мерс дн ачеастъ шедїндъ маі департе ші декжт репъвлїканїї чей естремї, атакъ прїнчїпїлз монархїк днтр'о къвжнтаре фóрте елокзентъ, дар преа дпфокатъ, ші провòкъ къ ачеаста о тьрвзраре шї зп стомот грозав.

Шедїнда а дескїсо Дспра, пе каре Ламартїн дндешерт дл ргъъ ка съї деа дптъїетате.

П. Дспра: „Дакъ ме дкжмът а къвжнта шї еї дн ачеастъ десватере лъгъ нїште ораторї атжт де марї, ачеаста о фак пептрь къ крез, къ репъвлїка че се прѣвеште пе сїне атжт де мълт дпкжт еа дпгъдъсе аї се дїспнзта есїстїнда дн фада Езронеї, прїп ачестеа десватерї пз пóте декжт съ кжштїѣ днкъ маї мълт дн ваъ. Есте зп лъкръ невреднїк де талантъл чел mare ал опоратълзі тез преопїнанте (Берріе) де а дескрї кжм а дескрїс їерї репъвлїка, къ атът маї въртос къ дзмпеалзі е ачела че маї дпаште къ къдїва дпї дектаръ де пе трївзпъ, къ е рїдікъла а дпкїнзі репъвлїка дпсодїгъ пзмаї де конvente шї де гїлотїнъ. Ної сзнтем фїї конвентълазі, дпсъ нїште фїї independenceї аї лзі. Пептрь пої конвентъла е о лъгътъ, шї дн верче лъптъ е жертъф.“ (Гласрї дн дреанта: пъ десвїновъді Дзмпнеата пе хенгерї.)

II. Дъбра: „Ної джъвѣицѣмъ конвентъа, ка мѣжлок, шїа лепѣдѣмъ ка гъверн! Вої деспрецѣдїи конвентъа, пентрѣ къ еа а сѣнѣс Бендееса, а вѣгѣт арматъа лѣи Condé шїа а реокъпат Тълонъа не каре амїчїи вострї — монархїстїи — дѣа трѣдарѣ Енглезімор. Джъсъ ної токма пентрѣ ачестеа лѣздѣмъ конвентъа.“

Дъобжерѣ: Конвентъа а пѣртат гїлотїна престе тѣтъ Франца.

(II. Дъбра чїтеште дїн „Меморїалъа лѣи Наполеон сѣрїс не стѣпка Ст. Елена,“ пасацїа каре сѣнѣ: къ, дакъ ла 31- Маїѣ ар фї трїзмѣат Цїрондїнїи — moderacїї de атѣнчїаї Францеї — їнїмїкъа пѣ с'арфї вїрвїг дѣа ресѣоїеле дела 1793—1794, шї апої трекънд ла пропозїцїи неї зїче:)

„Ноперѣа ачест сѣнѣе вѣрсат прїн гїлотїнѣ дѣа дѣпїкъ прїн штерѣереа педепсеї de мѣрге. Нї се лавѣ влѣндецеле Монархїеї, шї о сїнгѣрїкъ нѣпте — Бартоломѣ — а вѣстат маї мѣлте жертѣе декът верче револѣцїи не. Деалмїнтрелеа вїада пѣрїнцїлор пострї а фост дестѣа de аїтатѣ, сѣ ле лѣсъмъ дѣкаї дѣа шортъжїт репавѣс. Вѣ дѣптрѣе еї ревісїи неа аѣеа ва еа алт ресълат декът: реставїлїреа монархїеї аз прелѣнцїреа преседїнѣеї? Монархїа чеа веке нѣ маї е посївїа, шї алта позѣ, кѣм о вреа Larochejaquelin, къ апелѣцїи не ла Попор; е о авѣспрїтатѣ.“

Larochejaquelin: черъ кѣвжнт.

II. Дъбра. „Дѣа вїноле Дѣа Larochejaquelin черкъа вѣтева пїкътѣрї de сѣнѣе револѣцїонар. Фаллѣ сїнгѣр о тѣртѣреште, къ дѣнсѣа а ажѣнс а фї зп роїалїстъ десѣръѣдат. Берїеї апелеазѣ ла ремїнїсцїнѣеле de 14 секъаї, дѣнсѣ дѣмнеалѣи нѣ не сїксѣ нїмїка десѣре Енрїк V. (Leo de Лаворде: Вѣ вѣ воїѣ сїксѣе de дѣнсѣа.) Ної амїрѣмъ лїтератѣра нї мїнїстрїи чеї марї аї лѣи Лъдовїк ал XIV. Дар знде сѣнт астѣзїи поецїи шї мїнїстрїи чеї марї аї регатѣлѣї? Шатоврїанд, каре а сѣрїс вросѣре лїберале, п'анѣтѣт о дѣче къ регатѣа. Тїерс се стрїкъ къ регатѣа шї дѣа тїмпѣа регатѣереї лѣи репѣвїака рестѣрнѣ не монархїе. Д'ачеа монархїа нѣ маї е посївїа. Алт темѣїс пентрѣ ачестеа есте, къ пѣпѣ акѣм ера нѣмаї о монархїе, їар астѣзїи сѣнт доѣ. Кѣчї орї кѣм фѣсїи неа*) ва ретѣнеа тот нѣмаї зп вїс ал кѣрѣнтѣлѣї ес мїнїстрѣ дѣмвелор

лїнїи. Ен адѣчѣвїѣ а мїнте de костеїа Escouen, de testamentъа чѣлѣї дїнѣрѣмъ Condé шї de просѣреа зпѣї ѣемеї прїн натїмї политїче дѣа костеїа Блаїеї! Сѣ пѣнемъ къ Фѣсїонїстїи ар резїнї сѣре а дѣпїкъа не Леїтїмїстїи къ Орлеанїстїи: дар бѣре прїн ачестеа мїжлѣчїе'ар шї зпїреа дѣптрѣ вїрвїторїи шї вїрвїдїї дела 1789, шї дела 1814—1830? Аз доар не пѣтѣндо сѣкѣте ла къпѣтѣїс къ Монархїа вредї прїн ревісїи неа а къпѣзна прелѣнцїреа преседїнѣеї? Дар н'аз фост метѣрїи маїорїтѣдїи ачѣа че деуѣнчїарѣ кѣвжнтѣрїе деле Дїжон шї маневреде дела Сарторї? Ачестѣ мажорїтатѣ нѣте еа прелѣнцї ретѣнѣереа дѣа преседїнѣї а лѣи Бонапартѣ? Вої не арѣгадїи не ревелѣа кѣм калкъ констїтѣцїи неа дѣереї, шї апої вѣ ресервацїї а сазѣта къ полїтеѣе дѣрѣтѣа вѣтѣмат de дѣнсѣа. Кѣнд адї фї конѣжрацїи аї амбїцїи неї лѣи Бонапартѣ, сїзпѣнї'мї че адї пѣтѣа фаче маї мѣлѣт декът атѣт? (Кѣ таре пѣлѣчѣре а сѣдѣнѣеї дѣа фїне декїарѣ Дъбрат, къ репѣвїаканїи сѣнт таре ресолѣцїї а се дѣмпортрївї ла къакарѣа констїтѣцїи неї нѣ нѣмаї протестѣнд къ гѣра.) „Дѣа нѣтеле сѣверанїтѣцїи нацїонале ної не вом дѣмпортрївї, стрїгѣ еа, ла вѣтѣматѣреа констїтѣцїи неї къ тѣтъ енерѣїа. Кѣчї констїтѣцїи неї ле сѣнт зп контракт, еле нѣ сѣнт фѣкъте пентрѣ мажорїтѣдїи, чї сѣнт фѣкъте пентрѣ мїнорїтѣдїи ка не ачесте сѣ ле сѣкътеаскъ de авѣспрїїе мажорїтѣдїлор.“

Дъпѣ Дъбрат се сзїе не трїзпѣнъ Larochejaquelin, ка сѣ прѣтестѣеже маї дѣтѣїс дѣа контра преопїантелѣї, каре пентрѣ кѣпосѣкъта са пропѣнѣре de а апѣла дїрѣнт ла попор, ка ачестѣ сѣ децїдѣ дѣптрѣвѣдїи неа дѣптрѣ монархїе шї репѣвїакъ, дѣа нѣмї револѣцїонар.

Larochejaquelin: „Ез, зїче еа, кѣнд ам фѣкът пропѣнѣереа, ка сѣ апѣлѣм дїрѣнт ла нацїи не ка дѣнса сѣ хотѣреаскъ дѣптрѣвѣдїи неа дѣптрѣ монархїе шї репѣвїакъ, ам фѣкът о дїн конвїнѣере, къ зп реѣе нѣ лѣкреазѣ дѣа контра демїтѣцїи сале, кѣнд дѣнсѣшї сѣ їндрѣптеазѣ кѣтрѣ попор. Кѣ пѣрѣре de рез ам вѣзѣт, зїче маї їнокѣло, къ мѣлѣдїї кїар дїн ачѣїа не карїї еѣ мїї кредеам амїчїї ме нѣмїрѣ шї еї тот револѣцїонар пентрѣ пѣрѣреа теа Дар че адї фаче вої дѣншївѣ дѣа пресїнїтеле дѣптрѣцїзѣрѣрї? Есте кїар че вредї вої, вої вредї

*) Контопїреа дѣптрѣзна а дїнастїеї чеї веку, а Бѣрѣонїлор, шї а дїнастїеї чеї тїнѣре, о Орлеанїлор, ка сѣ дѣчѣте а зѣмѣла фїкъкаре дѣа парте а кѣшїтїга пентрѣ сїне коропа Францеї, чї къ пѣтерї

зпїте а се невої а сѣкѣна прїнцїпѣа монархїк, фѣрѣ а къѣта ла Енрїк V., саз ла контеле de Парїс, есте идея лѣи Гїзот апѣратѣ дѣа жѣрналѣа „L'Assemblée nationale“.

a da лъкрърипор ачеа дйречнзне, ка дптр' о позъ констгтантъ съ се адеагъ репрезентацїи роіаіісігї, пентръ ка прїн ачеїа апої съ пзтецї декрета монархїа. Дпсъ десвінацї кѣм съптем дп партиде*) тотдеазна се вор гъсі доъ каре се цїпъ кѣ репъвлїка дп контра челеї атреїа. (Р.д.с.) Токмаї пентръ ачеа еъ прїн апелъцїзнеа теа дераптъ ла попор ам врѣт пе тот попоръа.“

Дп фїне Lagoshejaquelin декїаръ, кѣ ел' ва вота дп контра ревісізінеї дїн доъ ремеїзрї: дп тѣїз пентръ леџеа дела 31. Маїз, каре пе о парте тареа нацїанеї а дїпсіг о де есерцїдїзл дрептълї де съверанїтате, апої пентръ кѣ ачеаа пз ва авеа нїчї зп ресълат. „Еъ, адаџе ел, пз воїз прїн вота тѣз, съ таї тѣреск тѣрїа ачелора, карїї пз ажиторъа знеї апъсърї дїн афаръ, о преа таре тажїорїтате дп фаворѣа констгцїзнеї ар пзтеа е дп тревъїнда ла рѣстѣрнареа констгцїзнеї сгъдїгъ прїн ачеастъ тажїорїтате.“

Дъпъ Lagoshejaquelin врѣ съ кзвїнтезе Базе, тот контрарї ла ревісізіне, дар лъсъ пе В. Хъго.

Кзвѣнтареа лѣї В. Хъго.

В. Хъго: Дпайте де а їтра дп десватере, тревъе съ таї репет овїепдїзнеа че а фъкът о преопїнантеле тѣз. Леџеа дела 31. Маїз стъ, 3 мїліоне де алегъторї сѣнт стершї дїн лїстеле де адеџере, зп евенїмент песте каре таї де парте пз те їн тїуз, дар каре се ва еспрѣвї кѣ глорїфїкцїзнеа вотаїзї зпїверсаа, чѣа че стъ дпкъ де їзре, дпсъ кѣм зїче опоратъа Гревї, есте сгързат де facto. Дрепт ачеаа пої пропонендїлор шї апърѣторїлор ревісізінеї де пзтем пзне дпайте доъ дп тревъїзїнї: Че вредї вої? Че постїдї вої? Вої вредї ревісізінеа констгцїзнеї? Прїн чїле? Прїн съверан? Дар знде е ел? Че ацї фъкът вої дїн ел?

Тревъе се о репет. Констгцїзнеа с'а адѣс ла фїїндъ прїн вотаї зпїверсаа, шї вредї съ о скїтѣвацїї пе калеа дрептълї де адеџере чѣлї тѣр дїпїг, вої п'аведї дрепт съ стрївацїї че а фъкът нацїзнеа дптреагъ. Вої вредї съ рѣстѣрнациї констгцїзнеа прїн аша пзміта Дѣаръ легалъ (Pays legal.**)

*) Partida монархїкъ, а ordїнеї кѣм се пзтеште, есте десвінатъ: дп леїгїмісігї карї вор пе Еурїк V, дп Орлеанїсігї, пе конт. де Парїс шї дп Бонапартїсігї карї вор пе Лъдовїк Бонапарѣ.

Nota trad.

**) Pays легал, ad. дѣаръ легалъ, ва се зїкъ; ачеї алегъторї дїн Франца, карї дъпъ леџеа дела 31. Маїз аз квалїгъдїле печесарїї сїре а пзтеа есерса

їар съ о анъкацїї де кѣптъгїз фатала фїкцїзне а Дѣреї легале. Аста пз се поѣте. Песте пзцїа пої vom дїскѣта їар леџеа дела 31 Маїз, атзпчї vom провока дпцелендїзнеа вострѣ, дпсъ шїнпъз атзпчї въ пзтем сїзне кѣ фїкцїзнеа Дѣреї легале, каре дпкъ дпайте де 1848 ера о стрѣмѣвтате, о недрептате, де атзпчї а ажънс а фї о їмпосїбілїтате. Дпсъ дп ачест момент, кѣнд леџеа дела 31 Маїз пз с'а штерс дпкъ, кѣнд, афаръ де ачеаа, таї есістъ шї алте лецї, конченъте тот дп ачѣа сїрїт шї пентръ ачѣлаш скоп, дїн каре еъ воїз съ чїтезъї пзтаї леџеа дпконтра колпортѣреї*), леџеа дп контра дрептълїї де репзїнї, дп контра пресеї. Кѣтъ време вор есіста асѣла де лецї — еъ въ сїзп, кѣ верче дпчеркаре де а реведеа констгцїзнеа пз ва репзїнї. Нїменѣ пз се дпдоїеште кѣ есте опрїг а се вътъма артїк. 14 аа констгцїзнеї, аша дар вої, карї сѣнтедї, вѣрѣвацїї серїошї, правїтїчї, карї в'адї кѣккат пе modestїевъ, шї в'адї пзміт вѣрѣвацїї де стат, вої фъръ съ реведѣцїї ресълататъа ацїї врѣт о десватере каре поѣте съ наскъ пзтаї фѣрѣвере, съ дптердѣте пзтаї патїмї, съ лѣдїаскъ вѣрѣжтѣшїїле, съ атѣраскъ їнїміле, съ дп педече негоцъа шї съ нїмічї скъ їндъстриа. (Мїшкарѣ.) Дар де време че парїда ordїнеї, а пѣчѣї, воїеште а тѣрѣвѣра Дѣара, шї еа е стѣпънъ дп Дѣаръ, де време че аша е пѣчѣреа еї, поїз шї еъ а те вѣга дп десватереа ачеаста. Дпчѣп кѣ зршѣтѣреа декїеръцїзне:

D. Фаллѣ шї Берріѣ рїдїче орї че протесте, деаалїнтреле венїге преатѣрѣзїз, каре пз цот а штерѣе кѣте с'аз зїс шї с'аз сарїс де 2 ані, кѣ тѣте ачесте атакзрї дп контра репъвлїчѣї сѣнт дп окїї теї шї аї тѣгълор дпцелегъторїлор атдѣтеа їсврї

дрептъа актїв шї пѣсїв де адеџере, саз де а адеџе шї де а фї алашї депътацїї. Съз рѣстагцїзне а неа дрепт де а фї алес депътат франџезъла каре пѣтїа даждїз анъвалъ 1000 франчї, шї ера дп вѣрстъ де 40 ані; їар дрепт де а адеџе каре пѣтїа 300 фр. шї ера дп вѣрстъ де 30 ані. Дъпъ револъцїзнеа дїн Ізлїз 1839 даждїа пентръ елїїбілїтате дела 1000 се скворѣла 500 фр., шї вѣрста дела 40 ла 30 ані. Ачестїа, дпѣрѣвацїї кѣ дрептъа де а адеџе шї де а фї алашї, формаз дпайте де фѣврарїї 1848 Дѣара легалъ (Pays legal) дп Франца. Ѓар асгъзї чѣї че аз агрївцїзнеа прѣскрїсе прїн леџеа дела 31. Маїз.

Nota trad.

*) Дъпъ ачеастъ леџе пз есте їертат а се пѣрта шї а се вїнде дїн касъ дп касъ кѣ пѣтеръла жѣрпалеле опосїціонале.

Nota trad.

))

ди контра революціоней Французешті дитреці дичепанд дела прима брѣ дін 1789 а еї пѣлз ла чеа дін зрѣл брѣ дін 1848 а еї. Кѣт ва фї лоіка, революціоней Французешкѣ шї републіка Французешкѣ свѣт недеспѣрдіале.

Гласрї дін дреанга : Дар нѣ фост тогдѣзна аста пѣререа дѣмїтале.

Гласрї дін стѣнга : Аста се штіе. Тѣчѣї. (Рѣсрї.)

В. Хѣго : (Диторскѣтрѣ дреанга.) Domnilor, тревѣ се овсервез кѣ мїраре, кѣ пѣртареа ДВ. дн ачест момент нѣ се потрївеште нїчї декѣт кѣ дѣмна шї мїнїштїга пѣртаре а стѣнѣї.

Гласрї : Сѣнт опїнішї каре нѣ се пот перчене.

Алте гласрї : Дестѣл, дестѣл, дѣкеїереа !

В. Хѣго : Ачеастѣ овсервѣзіне нѣ ва фї тревѣтѣ кѣ ведереа де кѣтрѣ опїнішїнеа пѣвлїкѣ. (Дестѣл, дестѣл.) Ез ренет : Кѣт ва фї лоікѣ, революціоней Французешкѣ есте недеспѣрдіалѣ де републіка Французешкѣ.

Шї глас ; Вої аїї зїс о.

В. Хѣго : Републіка есте революціоней віне дитемеїетѣ. Дар нѣ вѣтедї дн контра реалїтѣдїї, нѣ лѣнѣдїї ла о парте не 1789, кѣ прекѣт зїорїле нѣ се деспарт де сѣре, аша нїчї 1789 де републіка Французешкѣ.

Нѣ прїишеск протестеле вѣстрѣ; атачеле востре дн контра републікеї. Аша штії сѣ ле предѣсек еѣ не трївѣна аста. Ної нѣ не атѣдїт. Ез нѣ штії де свѣт саз ва тасче дн сала аста, штії атѣт кѣ пої нѣ вом фї ачеїа карї сѣ кѣскѣт гѣра ла еле.

Гласрї : Нїчї пої ла але вѣстрѣ.

В. Хѣго : Дѣлѣ че тѣам еспрїмат асѣпра ачестора, трек ла дитревѣзіоней. (Оф! Оф! рѣсрї.)

Преседїнтеле (кѣтре чеї дін дреанга.) Дар ен лѣсацї дѣсватерїлор дѣмїтатеа лор. Ораторїї пот сѣ се префїре, еї пот сѣ дѣштепте деосевїте сїмдїменте (Мїшкарѣ); камера дѣсѣ ка камерѣ се вадѣ ка пѣрзрѣа сѣшї рѣтѣлѣ шїе егалѣ. (Преа віне.)

В. Хѣго : Дакѣ ам кончѣде чеа че нѣ есте, кѣ дела 1848 лѣкрѣрїле ар фї терс не вале регѣлатѣ, кѣ ачестї треї ашї ар фї фост тїмпѣла де о лоїалѣ провѣ а консїтѣзіоней: атѣнїчї ашї фї перченѣт преа віне, кѣнд тї ар фї снѣс: консїтѣзіоней аста е їмперфектѣ; еа нѣ дѣ нїчї о лїбертате, еа нѣ дѣсвѣлтат декѣт мїжлѣчеле де а недѣнсі крїмеле політїче. Еа кѣспїнде дн сїне сїмѣрѣла ла пре варїкѣзіонї дін паргеа пѣтереї есекѣгїве. Еа стѣ-вїдесте дѣсволгареа спїрїтѣлї, а їндѣстріей, дн-

трѣдїне о адмїнїстрѣзіоней, о жѣстїдїї каре пѣрѣрѣдїчїї дн дѣарѣ. (Стрїгѣт: Аста е преа-гаре.) Дар е прїнчїпїлѣ ка жѣстїдїя сѣ пѣрчѣадѣ дела Сѣ-веранѣ, дѣчї жѣстїдїя акѣт ла пої тревѣ се пѣрчѣадѣ дела попор. Дн републікѣ зп жѣдїкѣторїя їнаповївіл есте тот аша де некѣзтїонѣ, ка шї зп дѣтѣтор де лѣде їнаповївіл.

Гласрї : Ревїдеазѣ дар Дѣмїнеата консїтѣзіоней.

Алте гласрї : Domnule presedinte! дар нѣ дн гѣдїї ка сѣ атаче шї жѣстїдїя.

Преседїнтеле : Чеа че есте їертат дн сѣптѣ-тѣна ачѣаста нѣ ва фї їертат дн чеа фїїторѣ. Аста е о сѣптѣтѣна де їндѣзіонѣ.

В. Хѣго : Ез ашї фї перченѣт, кѣнд тї ар фї снѣс: Консїтѣзіоней сѣ тѣрїдїїт їзмаї а дитемеїа демократїа. Ачѣаста нѣ е дѣстѣл, консїтѣзіоней тревѣ сѣ дѣвѣнѣтѣдезе демократїа. Консїтѣзіоней тревѣ сѣ фїї о фортѣреадѣ а републікеї, еа тревѣ сѣ дѣсвѣлте дрептѣрїле попорѣлї, дрептѣрїле віедеї матѣріале, кѣт а зїс Тѣргѣ: (Стѣнга : Преа віне) лѣкрѣл сѣ фїї асекѣрат, дрептѣл віедеї спїрїтѣлѣ шї матѣрале, дрептѣл лїбертѣдїї, сѣ фїї асекѣрат. Дрептатеа сѣ се есерчѣе де жѣдїкѣторї карїї ес дїн адедерїле попорѣлї, ла Жѣрї сѣ лї се ласѣ о сѣферѣ маї дитїнѣсѣ де лѣкрѣре. Ла бѣре каре дитревѣзіонї політїче шї соціале попорѣлѣ сѣ вѣтезе кѣ: аша, шї ва. (Рѣсрї шї тѣрѣзрѣре.) Аша, се дн дѣеледе, кѣ дѣлѣ че кѣтара ар фї дїскѣтат деажїне ачесте дитревѣзіонї.

Дакѣ ам пресѣзіне, кѣ наїзінеа сѣфлѣ дн позе дитреїзірї, шї атѣнїчї ам фї перченѣт, кѣнд тї ар фї зїс: Консїтѣзіоней тревѣ сѣ фїї о карте а пропѣшїреї оменештї, дѣачеа тревѣ сѣ о ревідѣт. Дѣсѣ дн лок де ачѣаста не еасѣ дѣоїнѣтѣ шї не зїк: Ачѣастѣ фѣклїлѣ, каре лѣтїнеазѣ лѣмеа, вѣнїцї сѣ о стѣдїцѣт. (Рѣсрї несте тог.) Революціоней анѣлї 1848, неазїгѣ дн їсторїѣ, есте їдеалѣ фїлософїлор, есте лѣмеа чеалалѣ аштеп-татѣ де Сократѣ, есте фантѣ че а дѣскрїсо Іѣсѣ Хрїстос. (Стѣнга : Bravo; дреанга : мѣртѣре шї рѣсрї.) Ачѣаста революціоней а пѣсѣзт дн Франца републіка, не а рїдїкат шї а дитемеїат чеа маї перфектѣ фортѣ де гѣверн, а пѣс неатра чеа дін зпгїз ла ачѣл фїїтор нешѣрїдїїт каре се ва пѣтї Статѣрїле зпїте дін Есропа. (Сгомот, стѣнга аплаздѣ.)

Damnir: Кѣт се ва пѣтї капїтала ачелора.

В Хѣго : Дар кѣ вор а трїнїтї жос ачѣастѣ републікѣ, кѣ вор пропѣшїреа пѣстрѣ а о авате

данаої, къ вор а стъзде дін тѣна попоръзлѣ Фран-
дозеск ачеасгь карте а пропъширеї, къ ачеаста
гандеск, къ ачеаста ворвеск — ачеаста еъ нъ о
гот перчене, тревъзе съ о шъртърисеск къ шпаре.

Dampir: Нічі еъ нъ!

В. Хъго: Към въ нѣмїді вої? Вої въ нѣмїді
монархїѣ Франдозеаскь, деї вої сдїтеї аї тре-
кътълї. (Дитреръпере; дї дреанта: тѣрвѣраре,
ворвесе, ворвесе.) Нъ свїтет пої ачеїа че ам
врѣт ачеасгь десватере. Свїтеї даторї лоїалїгѣї
вбстрє акъм а о авеа, десватереа, депїн. С'а
аръват дитрєвѣдїзнеа: Монархїѣ саз репъвлїкь.
Nimene нъ маї аре дрентъа а тракта ачеасгь дї-
трєвѣдїзне нѣмаї не жѣтѣте. Еа неодїхнесте
фїторъа. Аъ сосїт мїнѣтъа, аї къта дрент дї
фацъ. Съ ворвїм кіар. Доъ монархїї — еъ лас ла
о парте тѣте амѣрѣтеле, тѣте че дї окїї кон-
трарїїлор меї, се паре а фї нѣмаї о трансїдїзне,
към е фъсїзнеа — доъ монархїї, зїк, дшї рїдїкь
капъа дї сѣс ка съ чеарѣ конфїскѣдїзнеа репъ-
влїчєї. Ъна дїн ачестеа е монархїа рїнчїпїзлѣї,
еа се нѣместе не сїне монархїа леїтїтїмъ; чеа
лаатъ есте монархїа глорїєї, еа се нѣместе не
сїне дїперїс.

Клѣва ворве мї се пар а фї ачї неапѣрате.
Еъ австрат дела рїнчїпїї чєї есілацїї. Пєнтрѣ
длшїї еъ п'ам деклѣт компѣтїмїре мї стїтѣ
към се къвїне непорочїреї, сїмдїмїнте, карї ар фї
мї маї тарї, кънд нѣмї ар венї дї мїнте къ есі-
лацїї днєшїї свѣт къса непорочїреї лор рїн
грешалєлє лор. (Дїтїдїзне.)

Ън глас: Аша дїї демѣстрї рекъноштїнда?

В. Хъго: Дѣпъ че ам премїс ачеаста, департе
де верче персоналігате, те афлѣ фацъ къ dogma
дєспре регат. Еъ воїх черчетеа о къ тѣтъ лїбертатеа
Фїлософїєї мї къ тѣтъ рїгорозїгатеа їсторїєї. Дл-
аїнто де тѣте еъ нєгъ: къ ла пої регатъа, ар фї
зп рїнчїп, регатъа ла пої а фост нѣмаї о фапгъ,
къ ачеаста ам зїс тот; деї ел нѣмаї е деклѣт о
рѣївъ. Рїнчїп вртаре дї Франца нъ маї е алгъ ле-
дїтїмїгате деклѣт дрептъа попоръзлѣ, мї дѣпъ ачєста
дрєнтъа отъзлѣ, саз лїбертатеа. Іар а ворвї де-
спре дрентѣрїлє рецєлѣї, ва съ зїкъ а ворвї ворвє
сєчї де сєпєс. Днєс вої пенѣтлїнд а ворвї деспре
дрєнт. вєдї апєла ла фапгъ, ла вгїлїстѣ. Ачеаста
нъ преа е лѣкръ тѣрєд, ачеаста ва съ зїкъ а ворвї
лїтѣва сєрѣвлѣї дї лок де ачєеа а домпълѣї. Аъ
дѣр вєдї зїче, нѣмаї дї регатѣ ера ставїлігате,
демократїа есте стрїкѣтѣре стѣтълѣї?

Аш пѣтеа чїга їсторїа, днєс, домпїлор, съ
рѣтѣпєт не лѣнгъ прєсїнте. Че а вєдї вої а дї-
пѣта репъвлїчєї. Рєскѣлє? Днєс мї монархїа лєа
авѣт. Стареа фїнанцїалъ? Днєс гѣвернѣл репъ-
влїканїлор пѣтѣ нѣмаї

(Ачї текстъа дѣне карє се скѣсе аре лѣкрѣї?)

Ън глас: Ел їа ла черчетаре одїрѣ сокотелїлє
гѣвернѣлѣї провїсорїс.

В. Хъго: Днєс монархїа констїтүционалъ есте
ачєеа че а пѣскочїт вѣдетелє чєлє марї. Монархїа
леїтїтїмъ, карє de! ар фї съ фїє сїнонїмъ къ дї-
вїлшѣгарєа, регатъа чєл де 15 сєкѣлї фѣкѣ
банкерог съ Лѣзовїк ал XIV. към зїче Боало.

Ън глас: Дар асїпнателє репъвлїчєї?!

Алгє гласрї: Длкєїереа! Длкєїереа!

В. Хъго: Съ репєндїѣ монархїа а вѣгат дї
вѣзѣнар 350 де мїліонє рїнчїпїкарєа монетєї,
мї ачеаста се дїтѣмплѣ дїтр'о времє кънд о слѣж-
нїкъ те дїнеа чїпчї sous.

Гресло: Дар ен ворвєнтє мї де пенсїзнїлє че
регатъа лє да поєдїлор! (Рѣс пєсте тот.)

В. Хъго: Д Гресло амѣдїт рїнчїпїлє воїє-
штє съ факъ алѣсїзне ла пенсїзнеа къ карє м'а
длшїат Карол X. мї не карє еъ п'ам рїїмїт о.

Гресло. Ба, Гресло фачє алѣсїзне ла пенсїзнї
къ адеверат рїїмїтє! (Рѣс.)

Фаллѣ: Длгѣдѣвїте ка съ зїк мї еъ о ворвѣ.

В. Хъго: Дѣмѣеата вреї съ повєстєшгї о
фапгъ, че мї е дшї сєрѣвєтє спре опѣре мї не
карє маї вїне воїх арѣтао еъ.

Tamicie: Ної сѣнтєм рїдїкацїї маї прєсѣс де
тѣте асте. (Рѣс дїделѣнгат.)

Фаллѣ: Еъ ам аскѣлат нѣвъ акъм не D.
Хъго къ чєа маї адлѣкъ тѣчєре, ва ам дїдємнат
ла ачєаста мї не амїчїї меї. Днєс воїх съ дї-
дрєнтєз о фапгъ. D. Хъго зїче: къ п'а рїїмїт
нїчї одатъ пенсїзне дела регат. —

В. Хъго (къ їдеалъ): Аста н'о зїк. (Маре рѣс.
Шєдїнда се дїтрєрѣне пєнтрѣ клѣва мїнѣте:)

Фаллѣ: Дакъ е аша, апої п'ам нїмїка де а
маї дїдрєнта. (Рѣсрї дїделѣнгатє.)

В. Хъго: Еъ рог не опоравїлѣа D. Фаллѣ ка
сѣмї їспрѣвєаскь фрасъа

Гласрї дїн дреанта: Ел а зїс дєстѣл. (Рѣс.)

Гласрї дїн стѣнга: Ар фї вїне ка Прєсєдїн-
телє съ опрєаскь дїтрєрѣнерїлє.

Прєсєдїнтєлє: Еъ опрєсѣ дїтрєрѣнерїлє вїпѣ
елє де зндє ар венї, мї а фїрт, къ дї ачєаста
дрєанта ка мї стѣнга есте дєонотрївѣ вїноватъ!
(Протєст сromotos дїн партеа сглѣдєї.)

Би глас : Аста е о властѣтъцѣ.

Алте гласврѣ : Нямаѣ дреанта дитрерзпе.

Председителе : Ез потѣ съ доведеск, къ D. Schölicher ми D. Гровѣ дѣн стѣнга се невоѣска дѣ- дешерт а адъче ла тѣчере не амичѣѣ лор.

Schölicher : Ноѣ п'ам хотѣрѣт съ асвѣзатѣм тѣте.

Ламоридиѣ (кѣтрѣ стѣнга дѣторс) : Аша дар асвѣзатѣцѣ. (Мѣраре.)

Матеѣ дела Дром : Цеара не ва жѣдика.

Председителе : О фантѣ съврѣштѣ дѣ окѣѣ Цереѣ нѣ се ва пѣтеа нега.

В. Хѣго : Опоравѣла Домн Фаллѣ не сілеште ва съ дѣповорез адвѣнанѣа къ тревѣ прѣвате де але теле. (Ворвесте!) Ез воѣс фѣ сѣврѣ. Ацѣ рѣс, дар дѣмѣ ведѣ да ми мѣе дрепѣтате. Ерам де 17 анѣ, ми ам пѣпѣкат вѣ том де поезиѣ —

Гласврѣ дѣн дреанта : Астеа нѣле аѣ новестѣт одатѣ.

Гласврѣ дѣн стѣнга : Дитрерзперѣле аз ажпѣ несѣферѣте.

В. Хѣго : Пор не дѣтрерзпѣтор ва съ се пѣтеаскѣ. (Лартѣ.) Рецеле Лѣдорѣк XVIII., каре ера вѣ реце дѣвѣдат, (Рѣс.) дѣн дѣндемѣа съз, фѣрѣ съ'а фѣс рѣгат, кѣм пот доведѣ дѣн епѣстола лѣѣ, ми а орѣндѣт дѣн лѣда са чеа прѣватѣ о пенсѣзне анѣалѣ де 2000 франчѣ, чеа че ам прѣимѣт. (Шонѣрѣ ми рѣсврѣ.) Кѣдѣ ва анѣ дѣпѣ ачеа съз Карол X. ченѣстра театрѣлѣ дѣмѣ опрѣ пѣса мѣа инѣгѣлатѣ „Marion Delorme.“ Ам дат ѣстанѣцѣ ла Рецеле, ка съ деа воѣс асе репреѣсѣнта не шенѣ ачеа пѣсѣ. Рецеле Карол X. дѣтр'о епѣстола де кабинет фѣрте лѣнгѣмѣтѣре, дѣспре каре дѣмѣ воѣс адъче амѣнте пѣврѣеа къ тѣре пѣлѣчере, дѣмѣ ре- фѣсѣ черереа, адъбогѣ дѣсѣ лѣпѣгѣ ачеа ми вѣ вѣлет де мѣжѣ прѣн каре пенсѣзнеа мѣа дела 2000 фр., о рѣдѣкѣ ла 6000 фр. Ам скрѣс о епѣстола, чеа че тревѣе съ се афле дѣ мѣжѣле конѣтрѣлор мѣѣ, дѣн каре лѣапѣд ачест дарѣ, (Оф! Оф!) кѣчѣ ам врѣт съ ми пѣстрез лѣберѣтатеа мѣа Дѣсѣ мѣмѣорѣа рѣпѣсатѣлѣ реце — Лѣдовѣк XVIII. — каре вѣредѣнѣчѣс жѣрѣмѣнтѣлѣ съз пѣзѣ пѣврѣеа неѣволѣатѣ конѣстѣтѣцѣднеа, п'ам врѣт съ о вѣтѣм, лѣпѣдѣодѣсте ми де пенсѣзнеа лѣѣ кѣнд ам трѣмѣс дѣапѣѣ не а лѣѣ Карол X! (Мѣшкарѣ дѣндемѣгатѣ.)

Гресло : Каре ва съ зѣкѣ : къ аѣ цѣнѣт не чеѣ 2000 фр. (Новѣ рѣсврѣ)

В. Хѣго : Аста е фанга, шѣдѣ мѣлѣтѣеск, вѣ ми аѣ дат окѣсѣзне а о дѣдрѣнта. — В'ам зѣс, дѣмѣнѣлор, къ монѣрѣкѣа пѣртѣ дѣн свѣлетѣа съз

маѣ мѣлат де о ванкерѣцѣѣ. Ашарѣ де стрѣкарѣеа ванѣлор, дѣн кѣрѣ де 60 анѣ Лѣдовѣк ал XV. а фѣ- лѣт де поѣорѣ ванкерѣцѣѣ (фѣалѣмент.) Кардѣналѣа Дѣвѣоа а дѣфѣнѣт рѣгатѣа аша : Рѣгатѣа есте вѣ гѣверн, каре е тѣре пѣнѣтрѣ къ ел пѣте фѣаче дѣкѣ- те орѣ ва вреа ванкерѣцѣѣ (фѣалѣмент.) (Рѣс дѣн стѣнга.) Вѣ дѣнѣтрѣв акѣм че ванкерѣцѣѣ а фѣкѣт рѣпѣвлѣка дела 1848? Н'а фѣкѣт пѣчѣ о ванкерѣцѣѣ, къ тѣтѣ дѣнѣволѣдѣреа спре ачѣасѣта де кѣтрѣ о парѣте ѣрекарѣе (кѣтрѣ дреанта дѣторс). Кѣ че дѣнѣвоѣ- цѣцѣ воѣ рѣнѣвлѣка, воѣ шампѣонѣлор рѣгатѣлѣлѣ, воѣ карѣ п'адѣ пѣтѣт а вѣ цѣнеа кѣрадѣ де сѣдѣтеле дѣн 1815? Воѣ не дѣнѣчетат не ворѣдѣ де 1793, ез вѣ воѣс норѣѣ де 1815! (Дѣн стѣнга : Фѣрте вѣне!) Че дар дѣнѣпѣтѣдѣ воѣ астеѣ рѣнѣвлѣчѣ дѣн 1848? Дѣнѣпѣтѣцѣднеа рѣнеѣцѣте не тѣтѣ зѣоа : къ Лѣдрѣѣ Рѣлен аз трѣмѣс комѣсарѣ прѣн провинѣцѣѣ, дамѣа де 45 чѣнтѣме, ми адвѣнанѣтеле лѣкрѣторѣлор дѣн Лѣксѣнѣврѣ! Ах, Лѣксѣнѣврѣла есте пѣказѣла во- стрѣ!*) Дар нѣ вѣ есте воѣ фѣрѣкъ къ вѣ ведѣ дѣ- тѣлѣнѣ дѣн ачѣла Лѣксѣнѣврѣгѣ къ зѣмѣра зѣчѣслѣлѣ Ney? (Стрѣгѣрѣ де вѣраво дѣн стѣнга. Дѣнѣтрерзперѣ а- прѣнеа дѣн дреанта.)

Рѣсѣрѣзѣ дѣнѣтрерзпѣе къ апрѣндѣре не орѣтор. (Дѣн стѣнга : Тѣчере, тѣчере!)

Гласврѣ дѣн дреанта : Дарѣ ми Дѣмѣнеата аѣ фѣст Перѣ ми аѣ шѣзѣт дѣн Лѣксѣнѣврѣгѣ.

В. Хѣго : Дѣнѣсѣ ез п'ам шѣзѣт дѣнѣтре жѣдикѣ- торѣѣ карѣ аз осѣндѣт ла мѣрте не Ney.**)

Рѣсѣрѣзѣ дѣнѣтрерзпѣе дѣнос не орѣтор фѣрте къ дѣнокарѣе. (Стѣнга : ла Ordine, ла Ordine!)

Председителе : Домнѣле Рѣсѣрѣзе, те проѣвок ла ordine, ми ачѣасѣта се ва дѣнѣпрѣотокола!

В. Хѣго : Ез в'о дѣкѣларѣ фѣрѣ амѣрѣцѣднеа, къ воѣ нѣ кѣпѣштѣдѣѣ сѣмѣтомѣле тѣмѣнѣлѣ. Воѣ ворѣдѣ де кѣдѣре амѣрѣнѣцѣтѣре дѣнѣнѣтрѣ поѣ, шѣтѣѣ, къ амѣрѣнѣцѣ о кѣдѣре, дѣнѣсѣ ачѣеа кѣдѣре е кѣдѣреа вѣострѣ. (Рѣс.) Фѣндѣкѣ дѣн Франѣца рѣгатѣа с'афѣл

*) Спѣре а дѣнѣтеле ачѣеасѣтѣ ескѣламѣцѣднеа а орѣторѣлѣѣ, чѣтѣторѣла тревѣе съ'шѣ адъкѣ амѣнте : къ Лѣксѣнѣврѣла съз рѣдѣмѣлѣ лѣѣ Лѣдовѣк Фѣлѣн ера лѣкѣла дѣн каре перѣѣ дѣмѣ цѣнеа шѣдѣнѣтеле, ми къ съз ачѣст рѣце форма де гѣверн ера кон- стѣтѣцѣднеа де сѣстема къ доѣ камѣре.

Nota trad.

**) Ney, зѣла дѣн рѣнѣзмѣдѣѣ цѣнерѣлѣ аѣ лѣѣ Напѣлеон, каре фѣз чѣл дѣнѣтѣѣ а сѣрѣ съ спрѣжѣ- неаскѣ не Напѣлеон дѣн рѣкѣнѣрѣрѣеа трѣнѣлѣѣ Фран- цѣѣ кѣнд се сѣвлѣ дѣн Елѣва, вѣнде дѣн есѣласѣ коѣ- лѣдѣднеа.

Nota trad.

да не се, вої стрігачі, къ Франца е пердътъ. Дар Франца е тот аша де пзтпте, ка шї маїнаїте, стрейнї кѣноск фортѣ вїне, нѣмаї вої нѣ вредї сѣо кѣноштенї. Фїлософїа, индустрїа шї лїтературѣ еї сѣнт нѣмаї нїште сїмтоте деосевїте але анархїеї? Вої въ жѣдїкадї не вої ишнївъ да ворвеле вѣстрѣ: пої нѣ сѣнтѣм де ваекѣ ачеста. Да вої сѣнтѣдї торцї, в'о кончед. (Рѣс.) Вої вредї сѣ реїнвїадї! (Рѣсрї днделзпгате.) Аз нѣ въ ажнїде пѣдїенїле че аїї пѣдїт? Агѣдїа реїї, прїнчїпї, фемеї стрѣлчїте, копїї невіновадї рѣтъческ прїп стрїпнѣтате, еспншї ла тѣтъ непорочїреа..... шї вої маї вредї а днтемеїа о повъ дїнастїеї?! Вої вредї сѣ въ днтѣрчедї їар да ачел черк днфїорѣтор каре дн. чене кѣ номпа дїп Тѣлереї, кѣ фанфаре, кѣ серѣкторї.

Гласрї да дреантѣ : Шї кѣ оде! (Рѣсрї.)

В. Хѣго : Шї сѣдршанїте кѣ есїлїа зѣстор прїнчїпї дѣпъ че с'аз днчїнс кѣ тѣсрї есченцїонале, кѣ кѣлѣрї де констїтѣдїсне де опарте шї кѣ кѣлѣрї секретѣ де алта! Пентрѣ Дѣмнезѣ! дар нїада не каре о кѣлкадї да тоте зїлеле нѣ въ снѣне еа воѣ нїмїка? Батедї нѣмаї кѣ нїчїорѣл да ачел лок..... (Днтрѣрѣперї фервїндї да дреантѣ шї стрїгѣрї: Ченсрѣ! Ченсрѣ!

Преседїнтеле : Аста ва сѣ зїкѣ ашї вате жок де тѣтъ кѣвїнда (Протестѣдїсне да стѣнга.) Нїада кѣ Ешафотѣл лѣї Лѣдовїк ал XVI. нѣ се дїне нїчї де констїтѣдїсне, нїчї де ревісїсне, шї пої десвѣтем ревісїснеа.

В. Хѣго : Днсъ о арѣкѣтѣрѣ де окїз да їсторїѣ тот днїї ва фїїертатѣ.

Преседїнтеле : Дѣмнеата стѣлїдї дїп торпїнтелелор не торцї.

В. Хѣго : Кѣм, Домїлор, аста е тратарѣа дѣпъ о днфрдраре а теа агѣт де марѣ, дѣпъ че ворвїїх де фемеї стрѣлчїте, ва маї фѣїнте.

Гласрї да дреантѣ : Сѣнт рогонї.

В. Хѣго : Анадар нѣмаї пот а чїта їсторїа, нѣ атерїндїндѣвъ, чї повѣдїндѣвъ? нѣ маї пот а въ десконерї : да Франца знде днчепе шї знде се сѣдршанїте реставїлїреа регатѣлї? Нѣ въ маї пот зїче : батедї кѣ нїчїорѣл да локѣл че есте апрѣне де вої, шї ва ешї ешафотѣл лѣї Лѣдовїк ал XVI сѣї фїакѣрѣл, да каре а фѣдїт да есїлїѣ Лѣдовїк ал XVIII.? (Преа вїне да стѣнга.) Бѣрвадї дндемнатїчї, вої аведї де ачестїа, нѣ негѣм, дїп сїнѣл вострѣ сѣ сїлеск а днфїїнда о коалїдїсне а д-осевїтелор їнтересе днврѣжїте. Днсъ дѣпъ ешафотѣл лѣї Лѣдовїк ал XVI, дѣпъ рестѣрнарѣа лѣї Наполеон, дѣпъ демпа де мїраре точїтѣ-

рѣ а агѣтор онїнїзнї, а агѣтор фаште лї се вор дескїде окїї да фїне шї ачелор їнтересе, ка сѣ ва зѣ : кѣ да Франца сїнгѣрѣ репѣвлїка нѣмаї се маї цѣте дїнеа! (Преа вїне, да стѣнга.)

Опоравїлїа Берїеї а зїс їерї : Франца нѣ се ва дѣда нїчї одатѣ кѣ репѣвлїка. Домїлор, тот ачѣаста с'а зїс шї маї днпїнте кѣ 37 де анї, кѣнд Лѣдовїк ал XVIII. дѣде дѣрѣї о констїтѣдїсне шї кѣнд пентрѣ ачѣаста да нѣмїрѣ револѣдїонар. А знчї деспре монархїа репрезентатївъ зїчѣаѣ : еа есте вѣпъ нѣмаї пентрѣ Англїа, днтокмаї кѣм зїк акѣм деспре репѣвлїкѣ : еа есте вѣпъ нѣмаї пентрѣ Амерїка. Зїчѣаѣ агнчї : лїбертате де тїпар, трївїпъ ораторїѣ, скрївендї, сѣмѣлѣторї де тѣрѣзѣрї (газетарї), вѣлѣторї де портѣолїї, опосїдїсне..... нїчї одатѣ Франца нѣ се ва дѣда кѣ де ачестѣа. Шї Франца с'а дѣдат! (Нѣгѣдїсне да дреантѣ)

Гласрї да стѣнга : Шї дндрѣснїдї а зїче нѣ?

В. Хѣго : Франца с'а дѣдат кѣ форма де гѣверп парламентарѣ, шї еа се ва дѣда шї кѣ чеа репѣвлїканѣ. Ачѣаста нѣ е дѣкѣт зн нас днпїнте, шї нїмїка маї мѣлт (да стѣнга : преа вїне); вїнеле пѣлїк ва сѣфѣрї стронїгѣрїле де снѣмѣ репѣвлїканѣ, кѣм а рѣвдат їскрїлїе де валѣрї констїтѣдїонале. Нѣрѣвдарѣа претензївъ а попорѣлї се ва домолї, кѣм с'а домолїт ачѣеа а вѣргѣрїеї. О нацїсне марѣ кѣм есте чеа францѣзѣ дншї ва афла нѣрѣрѣа чентрѣл сѣѣ. Вої зїчѣдї адѣнанделор попорале, кѣ сѣнт сїмтоте де фїгѣрї; пої днтр'а чѣлс нѣ ведѣм дѣкѣт агѣтеа сѣмпе де вїадѣ. (Стрїгѣрї де враво да стѣнга.)

Еѣ воїї акѣм сѣ реснїк кѣселе адїгѣдїснїѣ днконтра репѣвлїчїеї. Воїї авѣа сѣ ворвек деспре кондѣкѣторїї партїделор монархїче кѣ вѣрѣдѣреа чеа маї носїсїлѣ. Еѣ стїмез фортѣ не коледїї меї (не денѣтадї), шї чер ескѣзѣ дїп канѣл локѣлї пентрѣ верче еспресїсне маї аспрѣ а кѣвѣлѣтѣрїї меле.

Одїнебрѣ се афлаѣ роїалїстї кѣнї. (Рѣсрї.)

Гласрї да дреантѣ : Дѣмнеата подї сѣ не їсторїесѣгї че ва шї деспре ачїа. (Нѣзе рѣсрї)*

В. Хѣго : Лїбертатеа пресѣї адї нїмїчїт о, нѣ кѣтва вредї а нїмїчї шї лїбертатеа ворвїреї? (Ерѣтперї.)

Преседїнтеле : Днтрѣавѣ не Мїшел де Бѣржѣ де е нїмїчїтѣ лїбертатеа ворвїреї? (Преа вїне.)

*) Адекѣ : Шї тѣ ерѣї одатѣ роїалїст. N. T.

Adnanca ретъне първреа ачешаи, пзмаи оратори се свитъв; Ораторъа дши формезъ не пвзли-къл съъ азиторіи.

Mixail de Бържѣ: Ceninga mea de ierі nъ се траце дела mine, чи дела зпаа din чеі маі маі маі аі секълъзі 17, дела Боссет, каре зиче ток-маі диторс: къ адекъ азиторіи дши формезъ еі пе ораторіи съі. (Преа вине дн стънга.)

Преседнтеле: Адеверъа ретъне аша пі аша: днтре оратор ші азиторіи тревзе съ домнеаскъ піште консидеръдизні печесаріи. Еъ ораторъаі пзмаі атът пот съі зик: ворвесте аша, ка съ ді а-екълте къвътареа. (Преа вине.) Еъ деклар де им-посивіа а прокъра фѣкървѣа оратор ліпистеа тре-взичіосъ, дакъ дъсвѣа дши ва еші дн къвінде.

В. Хъго: Дакъ Домнъа пресединте читеазъ пе Royer-Collard, атъчї еъ воіш чїта пе Cheridan, каре зиче: „Дакъ преседнтеле пзмаі апъръ пе о-ратор, атъчї лібертатеа ворвїреї де пе трївзпъ е дъсв.“ (Плъчере дн стънга.)

Гласърї дн дреанта: Чи маі дичетеазъ ода-тъ де а тот improvisa.

В. Хъго: Еъ нъ претїнз съ фїѣ трактат къ фаворе, чи пзмаі дъпъ дреантате. Дакъ пзмаі есте лібертате де ворвїре де пе трївзпъ, атъчї шї еъ воіш пъръсі трївзпа.

Гласърї дн дреанта: Еа есістъ, довадъ къ ді есте іертат а маі ворвї днкъ.

В. X. Трївзпа ораторїи фъръ лібертате ліпсе-сте пе оратор де тотъ demnїтатеа. Еъ зїсеїѣ къ odїнїоръ маі ераѣ роїалїстї. —

Гласърї дн дреанта: Аста Дътнеата тревзе съ о штії маі вине, де време че те ръдоїаї одагъ ка роїалїст зелос.

В. Хъго: Пърїндїї пострї іаѣ къпоскът пі іаѣ вѣтът пе атъчї пе кънд еї — роїалїстї — къте-зеаѣ ашї да пе фадъ прїнчїпїіле лор. Ачестї роїалїстї ераѣ днкъ кавалерї; кънд есвѣкнї ресвоїзл чївїлеї се лъптаръ дн контра лъї, дарпъла апрїнсе-рп нїчї одагъ. Марїле еспрїнде а ле револъдїзней франдозестї еї ле а веаѣ днаїнте, іар нъ ла спате (еї п'авеаѣ есперїнга роїалїстелор де астьзі). Еї нъ лваръ рола вълнеї, пентръ ка съ дпшале пе леѣ. Еї нъ фъраръ нїчї одагъ револъдїзні прїн-чїцеле, пентръ ка съ ле дпторкъ диконтра еї; еї

воїаѣ съ о зчїдъ, дар нъ съ о фъре. Ка вървандї вравї дши голїръ пентъа днаїнтеа перїкълзлзї! Еї нъ стрїгаръ: Съ трїаскъ рефеле, дъпъ че ар-фї стрїгат таре съ трїаскъ репъвїлка! (Плъчере дн стънга.)

Гласърї дн дреанта: Дар нїмене п'а стрїгат аша де таре; „съ трїаскъ рефеле,“ ка Дътнеата.

В. Хъго: Монархїа франдозъ е тортъ. Еа ера о фаптъ, еа пзмаі е че а фост, шї къ ачешаста с'а сфършїт.

Лео де Лаворде: Чер къвът. (Ръсърї.)

Фаллѣ: Дпгъдїдї шї а фаче о обсервъдїзне. Гласърї дн стънга: Ба, ва!

Гласърї дн дреанта: Домнїлор зстора ле е фрїкъ піскарена деконерїрї.

Бъркхарт: Аша дар D. Фаллѣ аре прївїледїѣ.

Маї тълте гласърї: Еа аре прївїледїзл тален-тълї че въ ліпсесте воъ.

В. Хъго: Домнїлор! Сзпг жїврпале каре ре-презентъ опїнїзнеа гъверпзлї. Ачесте пе спзп: Монархїа а трекът, дар дпперїзл е днкъ ачї, а-чешастъ монархїѣ е посївїлъ; есте монархїа глорїеї. Дар ен арътадї шї пі міе пе ачешастъ мо-нархїѣ а глорїеї; зъѣ, еъ сзпг кърїос съ въз глорїа съв астъ монархїѣ. (D. Бъркхарт стрїгъ: превїне, превїне!) Че въз днаїнтеа окїлор. Тоте лібертъдїле пѣстре пръдате; вогъа зпїверсал слъ-тїт; манїфестъдїзні соціалїстїче каре аѣ съ се сфър-шеаскъ дн дпперїѣ; зп жок педертърїт де іп-трїдї, аместекат дн адмїнїстръдїзне; реформе а-тълпате шї пъръсіте; дъждїї греле тереѣ рїдїкате; зпа а треїа дн Франца съв стареа де аседїѣ, Па-рїс шї Ліон съв прївїцїере полїдїенеаскъ, амне-стїа денегатъ, оменї пътрезїдї дн късъмате знде п'ар фї съ пътрезеаскъ нїчї мадраде. (Стънга: Браво! дреанта аста е інофам; тоте ле аѣ де ко-пїат де маї наїнте, е о крїмъ прекъдетатъ.)

Преседнтеле: Ораторъа доведесте деажзпе, къ днкаї трївзпа о ліберъ. (Аскълтадї, преа вине.)

(Ва зрма.)